

Stichting Oud Deventer

Drs. N. Osinga, secretaris
Prof. C. Eijkmanstraat 17
7415 EK Deventer
secretariaat@oud-deventer.nl

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Deventer
i.a.a. Dienst Monumenten, mevr. G. Kroeze
per e-mail aan griffie@deventer.nl

Betreft aanmerking tot beschermd stadsgezicht van de 'Gouden Driehoek'

Deventer, 17 januari 2020,

Geacht college,

Het bestuur van de Stichting Oud Deventer verzocht u in een mail, gedateerd 10 mei 2019, het gebied dat omzoomd wordt door de Raalterweg, Oosterwechelsweg en Brinkgreverweg en bekend als de 'Gouden Driehoek', aan te merken als gemeentelijk beschermd stadsgezicht en verzocht daarbij deze aanmerking te verankeren in een omgevingsvergunning.

In een bespreking met de dienst monumenten van de gemeente op 16 oktober 2019 werd toegelicht dat er, om de 'Gouden Driehoek' te kunnen aanmerken als beschermd stadsgezicht, moet worden gekeken naar de cultuurhistorische waarde van het gebied. Er moet worden beschreven waarom dit gebied vanuit een cultuurhistorische perspectief beschermd zou moeten worden. Mogelijke aspecten: kleinschaligheid, openheid, landschapswaarden (ensemblewaarden) en plaats in de stad. De feitelijke bescherming zou vervolgens plaats moeten vinden in de bestemmingsplannen.

De 'Gouden Driehoek' wordt genoemd in de omgevingsvisie, die binnenkort zal worden vastgesteld. In de ontwikkelingsrichting van Schalkhaar wordt hierover gezegd: "Daarbij vormen de groene ruimtes in en om Schalkhaar zoals de Rielerenk, de 'Gouden Driehoek' en Park Braband belangrijke 'stepping stones'. De 'Gouden Driehoek' is echter in de bestemmingsplannen niet aangemerkt als beschermd gezicht".

Het bestuur van de Stichting Oud Deventer is zelf op zoek gegaan naar argumenten om het betrokken gebied de gewenste status te verlenen.

In de bekende Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland 1773-1794 is al duidelijk de 'Gouden Driehoek' herkenbaar op onderstaand sterk verkleind kaartje, juist rechts van het centrum van de kaart.

Ook op latere kaarten is steeds het gebied als afgebakend terrein aangegeven. Al deze kaarten zijn in de archieven van de gemeente te vinden.

Uitsnede uit een stafkaart uit 1866.

In de rechter bovenhoek is de 'Gouden Driehoek' licht groen aangegeven.

Via de website van de gemeente is de Ruimtelijke visie Schalkhaar te vinden (laatst gewijzigd 29 oktober 2013): <https://www.deventer.nl/besturen/ruimtelijke-plannen/structuurvisies/ruimtelijke-visie-schalkhaar>

In de inleiding:

Centraal uitgangspunt van de Ruimtelijke visie Schalkhaar is het behoud van het dorpse karakter. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij nieuw te ontwikkelen locaties de maat en schaal

van de bebouwing worden aangepast aan het dorpse karakter. Ook is er aandacht voor het groene karakter en de ligging van het dorp, los van de stad.

Blz 44:

Ten zuiden van Schalkhaar wordt gestreefd naar de vormgeving van een centraal stadspark als een groene long die het gebied rond de Douwelerkolk, de Rielerenk en Brinkgreven met elkaar verbindt. Het stadspark zal fungeren als uitloopgebied voor Deventer en Schalkhaar. Voor Brinkgreven geldt dat het landgoed in positieve zin bepalend is voor de entree van Schalkhaar. De groene entree draagt bij aan het groene karakter van Schalkhaar dat wordt gevormd door de lanen. Het behoud van de structuur en het karakter van dit gebied is dan ook van groot belang. Het tot nu toe bij Brinkgreven gevolgde concept, waarbij de bebouwing voornamelijk in het zuiden van het terrein is geconcentreerd en het beeld van het 19^e-eeuwse landgoed vanaf de Brinkgreverweg wordt gehandhaafd, dient te worden voortgezet.

Blz 55:

geeft middels een kaartje aan dat de 'Gouden Driehoek' een groene hoofdstructuur is, zoals in de inleiding van het stuk is verwoord:

"Het behoud van de ruimtelijke identiteit is als uitgangspunt gekozen voor de vormgeving van de ruimtelijke visie. Hierin past het projecteren van een 'groene schil' rond Schalkhaar. Deze groene schil wordt gevormd door de landgoederenzone ten noorden van Schalkhaar, de landschappelijke zone langs het Overijssels Kanaal aan de oostkant en de Douwelerkolk, Brinkgreven en de Rielerenk aan de zuidkant van Schalkhaar."

Het moge duidelijk zijn dat voor de 'Gouden Driehoek' de status van beschermd stadgezicht noodzakelijk is om de hierboven genoemde functies te garanderen, te weten:

- het dorpse karakter van Schalkhaar,
- het groene karakter van het dorp,
- het fungeren als onderdeel van de groene schil rondom Schalkhaar voor zowel het dorp als de stad Deventer en
- als laatste van de positieve waarde als entree, niet alleen van het dorp, maar ook van de stad Deventer, komende vanuit het Noorden via de Raalterweg.

Dat er geen historische bebouwing in de 'Gouden Driehoek' is, is niet verwonderlijk voor een eeuwenoude akker, het laatste restant van de Schouten Enk. Enken waren al in de middeleeuwen karakteristiek voor ondermeer het Sallandse landschap.

Op historische kaarten is de 'Gouden Driehoek' steeds goed herkenbaar.

Met vriendelijke groet,

Stichting Oud Deventer,
Neelco Osinga, secretaris